

наследуемости признаков молочной продуктивности в большей степени обусловлено наследственностью матерей и сочетаемостью наследственности родителей. По нашему мнению, подобная ситуация создана тем, что быки-производители не оценены по качеству потомства.

*Брянская государственная сельскохозяйственная академия
(Российская Федерация)*

УДК 636.612.017.1.636.082.12

А.В. ГЕРАСИМЧУК

ОЦІНКА НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ЯК ФАКТОРА КОНСОЛІДАЦІЇ ПРОДУКТИВНОСТІ, РЕПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ ТА ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ТВАРИН

Стійке збереження високої продуктивності сільськогосподарських тварин великою мірою залежить від умілого використання людиною адаптаційних і захисних властивостей їх організму при розведенні в різноманітних господарських, кормових і екологіко-кліматичних умовах. Тому без знань генетики і фено-генетики адаптаційних особливостей тварин, ступеня генетичної дестабілізації норми реакції в умовах селекції та величини генетичного потенціалу резистентності не можна розробляти та здійснювати нові технології, спрямовані на підвищення продуктивності, поліпшення економічної віддачі тваринництва в племінних, промислових та індивідуальних господарствах.

Метою роботи було вивчення генетичного потенціалу імунологічного статусу організму великої рогатої худоби та його плейотропного впливу на формування продуктивності, відтворювальних якостей, стійкості лактаційної функції, життєздатності, тривалості господарського використання. Необхідність комплексної оцінки худоби молочного і м'ясного типів з урахуванням адаптаційних, морфо-фізіологічних, продуктивних ознак та визначення рівня впливу неспецифічної імунологічної реактивності в підвищенні ефективності добору тварин з бажаним генотипом визначали актуальність проведених досліджень. Здійснено обґрунтування та пошук шляхів використання в селекції особли-

© А.В. Герасимчук, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32

востей імунологічної реактивності на рівні популяцій, порід, деяких індивідуумів, зокрема особливостей колострального імунітету, визначення пріоритету факторів резистентності, їх ролі в мінливості продуктивних ознак худоби. Були вирішені такі питання: вивчено вікові, породні, статеві відмінності ознак неспецифічної імунологічної реактивності, виявлено та дано характеристику популяційного поліморфізму різних ознак резистентності, визначено розміри спадкової та паратипової мінливості, виявлено характер зв'язків ознак резистентності у тварин різного віку з живою масою, молочною продуктивністю, пожиттєвими показниками продуктивності, комплексом відтворювальних якостей, встановлені можливості їх практичного використання для оцінки і добору високопродуктивних тварин у молодому віці, розроблено методика та рекомендації по використанню показників природної імунологічної реактивності для поліпшення молочної і м'ясної продуктивності, життєздатності, лактаційної функції, репродуктивних якостей великої рогатої худоби, дана характеристика особливостей морфо-фізіологічних ознак крові, клінічного статусу тварин різної імунологічної реактивності, типів конституції та адаптаційних якостей, розроблені критерії для прогнозуючого відбору тварин з міцною конституцією у віці 3—4 місяців для практичного використання в конкретних племінних та промислових фермах, що дає змогу інтенсифікувати технологію вирощування, оцінку і відбір молодняку, підвищити ефективність галузі скотарства, скоротити цикл вирощування для комплектації племінного і товарного стада, значно прискорити ефект селекції.

На основі індексного методу аналізу для селекційного використання на ПЕОМ розроблено 2 інтегральних модулі індивідуальних даних тестування неспецифічної резистентності з різним рівнем структурованості.

Національний аграрний університет